

UutisKymi

Kymi Kymmene Oy:n julkaisu nro 7

43. vuosikerta

5.7.1983

Loma-ajan kuviot

Monet yhtiöläiset viettävät lomansa useassa osassa, selviää kiertokyselystä sivulla 4. Viisivuorjärjestelmä vei Risto Hasun kesäloman syyspuolelle.

Näin Naukiossa ennen

Tämän kesän asun-
tomessut pidetään
Kuusankoskella
alueella, jonka Kymi-
yhtiö aikoinaan raken-
nutti työntekijöilleen.
Alueen historiasta
sivulla 5.

Sellun väki aloite- tuulella

Aloitetoiminnan
kampanjavuotena
Kuusankoskella on
jaettu ensimmäiset
tunnustuspalkkiot.
Kaikki palkitut olivat
sellutehtaalta. Lähem-
min sivulla 6.

Yli 2 000 henkilöä rakentaa sellutehdasta Mississippiin

Kymiyhtiön ja amerikkalaisen metsäteollisuusyhtiön Great Northern Nekoosa Corporationin yhteisen projektin toteuttamisvauhti kiihtyy. Sellutehdasta New Augusta, Mississippin osavaltioon Yhdysvaltoihin rakentaa tällä hetkellä yli 2 000 henkilöä.

Kymiyhtiössä kesäkuun alussa vierailut Leaf River -yhtiön toimitusjohtaja Victor Mattson kertoo tehtaan suunnittelun olevan noin 90 %:sti valmis, rakennus- ja asennustöistä on tehty noin kolmannes.

Tehtaan isommista laitteistoista valtaosa on jo toimitettu alueelle. Aikavievät johdotus- ja putkistotyöt ovat käynnissä, samoin kuin instrumentointiin liittyvät valmistelevat työt.

Sellutehtaan käyttöhenkilökunnasta on jo hankittu noin kolmannes. Palvelukseen pyritään saamaan erityisesti henkilöitä, joilla on kokemusta sekä tehtaan käynnistämisestä että sen ajamisesta. Käyttöhenkilökuntaa on hankittu eri puolilta Yhdysvaltoja.

Tehtaan työjohto suunnittelee New Augustassa parhaillaan varsinaisen käyttöhenkilökunnan koulutusohjelmaa ja valmistele materiaalia koulutuksen aloittamiseksi.

Sellutehtaasta lisää takasivulla.

Leaf River Forest Products-yhtiön sellutehtaan rakentaa "avaimet käteen" -periaatteella amerikkalainen Brown & Root, Inc. Vasemmassa yläkulmassa näkyy alueelle aiemmin rakennettu saha.

Käyntiin sopivaan aikaan

"Näyttää siltä, että Leaf River Forest Products -yhtiön sellutehdas markkina-tilannetta ajatellen käynnistyy sopivaan aikaan", toteaa Leaf River -yhtiön toimitusjohtaja Victor Mattson.

"Koska vastaavanlaisia hankkeita ei ole yhtä lukuunottamatta käynnissä muualla Yhdysvalloissa, olemme toisaalta saaneet tehdasta rakentamaan myös työn avaimet käteen -periaatteella urakoivan Brown & Root -yhtiön parhaat miehet. Hankittavien laitteistojen hinnat ovat tällä hetkellä niin ikään edulliset."

Mattson mainitsee myös, että Leaf River Forest Products -yhtiön sahan tuotanto on viime aikoina käynyt hyvin kaupaksi.

Mississippiin, Yhdysvaltojen eteläosaan rakennettavan, 315 000 tonnia vuodessa tuottavan sellutehtaan kustannusarvio on noin kolme miljardia markkaa.

Ensimmäiset WSOP-investoinnit hyväksyttiin

Kymiyhtiön hallitus hyväksyi 22.6. pitämässään kokouksessa ensimmäiset ns. WSOP-paperin valmistuksen aloittamiseen liittyvät investoinnit. Nyt hyväksytyillä investoinneilla pyritään massan laadun parantamiseen.

Sekä vanhassa että uudessa hiomossa Voikkaalla parannetaan hiokkeen laitteita. Lisäksi Tampellahiomoon hankitaan tietokonepohjainen ohjausjärjestelmä.

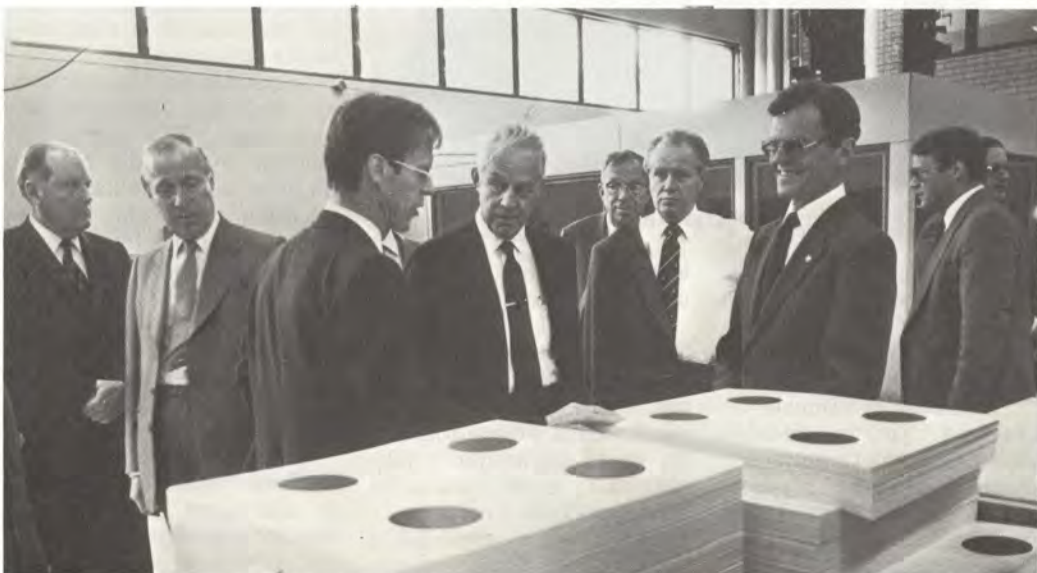
Investointeihin liittyvät asennustyöt päästään aloittamaan vuoden vaihteen tienoilla.

Kymiyhtiön hallitus, josta Kymiyhtiön ja Strömbergin fuusion jälkeen tulee Kymi-Strömberg Oy:n hallitus, nimitti muodostuvan yhtiön johtajiston jäseneksi ja teollisuusryhmä Strömbergin johtajaksi fuusion toteutta-

misesta lähtien dipl.ins. Matti Ilmarin. (Nimitysuutinen kokonaisuudessaan sivulla 7.)

Kuusankoskella kokouksensa pitänyt Kymiyhtiön hallitus tutustui keskiviikkona iltapäivällä sekä uu-

teen paperikoneeseen PK 8:aan että uudet toimitilat saaneeseen Kouvolan Kirjapainoon.

Kirjapainoa esitteli hallituksen jäsenille kirjapainon päällikkö Vilho Rantala.

Santasalon vaihteita poraus- lauttoihin

Santasalo-voimansiirtolaitteita valmistava Kymi Kymmene Metallin Karkkilan konepaja on tehnyt Rauma-Repola Oy:n kanssa sopimuksen vaihdetoimituksista kahteen Neuvostoliittoon toimitettavaan, rakenteilla olevaan Jack-up öljynporauslauttaan. Lautat toimittaa Rauma-Repolan Mäntyluodon tehdas.

Santasalo-vaihteet toimitetaan lauttojen nostokoneistojen käyttövaihteiksi. Vaihteiden kokonaismäärä on 72 kappaletta ja ne toimitetaan asiakkaalle ensi vuoden puolella.

Nyt tehty kauppa merkitsee Santasalo-vaihteiden uusia aluevaltausta. Perinteisesti Santasalo-vaihteilla on erittäin merkittävä asema Pohjoismaissa paperi- ja puunjalostusteollisuuden koneiden ja laitteiden käyttövaihteina.

Talkoohenki

Inflaatio on monipäinen hirviö, jonka taltuttamiseksi eivät yksin riitä edes kuningas Arthur ja prinssi Rohkea. Tarvitaan laajempaa talkoohenkeä, jossa ennen niin kuuluisa suomalainen sisukaan ei olisi pahitteeksi. Tästä on kysymys hallituksen äskettäin tarjotessa eri etujärjestöille yhteistyötä inflaation nujertamisessa.

Valtion tulo- ja menoarviota parhaillaan valmistelevalta valtiovarainministeriöltä yrittää rakentaa ensi vuoden budjetin 6 %:n hintojen nousun varaan. Tämän mukaan julkisia maksuja nostettaisiin v. 1984 vain mainitut 6 %, jolloin myös tuloverotuksen inflaatiotarkistus jäisi saman tavoitetasoon suuruisiksi.

Naapurimme Ruotsi pyrkii tätä kunnianhimoisempaan päämäärään. Siellä inflaatio yritetään rutistaa ensi vuonna 4 %:iin. Parin viime vuoden aikaisten talouspoliittisten toimenpiteidensä ansiosta Ruotsilla on jo nyt meihin nähden noin 20 %:n hintakilpailuetu, joka selvästi näkyy mm. metsäteollisuuden ventiluvuissa ja markkinaosuuksissa. Naapurissa kauppa käy ja kannattaa; meillä ei. Ero näytetään siten edelleen kasvavan. Tästä huolimatta

hallituksellemme on annettava tunnustus pyrkimyksistä parempaan, sillä tällä hetkellä inflaatio Suomessa pyörii noin 9 %:n tasolla.

Eri maiden kuluttajaintojen kehitystä vertailtaessa vaikuttaa siltä, että inflaation vastainen talkoohenki on Suomessa ollut keho. Vuosina 1964-73 rahan arvo heikkeni meillä keskimäärin 6,3 % vuodessa. Vastaava "rappio" muissa teollisuusmaissa oli 5,0 %. Sama huppea meno on jatkunut jälkekin päin. Vuosina 1974-82 Suomen markan ostovoima hupeni keskimäärin 12,6 %:n vuosivauhdilla vastaten vajaata 10 %:a muualla.

Olisikohan aika jo kypsä miettiä ja uudelleen herätellä tuota talkoohenkeä? Lisäshöysteeksi tarvittaisiin sisua ja rohkeutta edes vähän tinkiä vaatimuksista. Ruotsin tie tavoiteltiin 4 %:n tasoon on ollut kivinen. Vuodesta 1976 lähtien on esimerkiksi teollisuustyöntekijöiden reaalisioverojen jälkeen alentunut keskimäärin liki 2 % vuodessa.

Monia perusteltujakaan toiveita ei myöskään Suomen ensi vuoden budjetti voi täyttää. Jotta hallituksen valitsema talouspoliittinen linja voisi alkuunkaan to-

teutua, joudutaan jo ensi hätään tinkimään eri ministeriöiden ehdotuksista noin 10 miljardia markkaa. Silti uutta velkaakin pitää ottaa reilusti saman suuruinen määrä. Edelleen jouduttaneen sairaalamaksuja korottamaan, terveyskeskumaksu palauttamaan jne. Köyhän tie on kivinen ja kaita.

Suomen Pankin korkokannan nosto yhdellä % yksiköllä oli piiska, jolla osaltaan yritetään ohjata kaidalle, alhaisemman inflaation tielle. Eihän se muukavaltatunnu - velkaisesta. Viime mainittu on nimenomaan Suomen metsäteollisuus, jolle korkorasitus vuositasolla nousi kerralla noin 185 milj. markkaa.

Lääkkeet maistuvat aina pahalta, mutta vaihtoehdotkin ovat vähissä. Ellei kustannusten nousua ja inflaatiota Suomessa saada edes muiden teollisuusmaiden tasolle, olemme nopeasti samassa pisteessä kuin vuosi sitten. Jos taas onnistutaan, kukapa estää vaikapa alentamasta korkotasa-

Poosuri

Märän pään kemia polttopisteessä

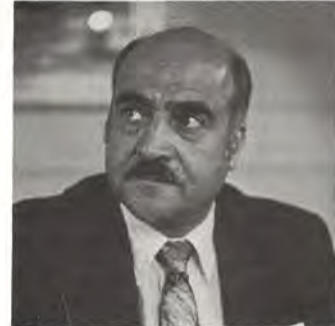
Maailman paperiteollisuudella on paljon yhteisiä ongelmia, joita ei kannata tutkia yksittäisissä yrityksissä, vaan keskittää niiden käsittely erikoistuneisiin laitoksiin. Yksi tällaisista tutkimuskeskuksista on New Yorkin valtiossa Syracusen yliopiston yhteydessä toimiva Empire State Paper Research Institute (ESPRI).

ESPRI:n toimintaa tukemaan ja käytännön tietoja tutkimuksia tekeväle laitokselle välittämään on perustettu järjestö nimeltään Empire State Paper Research Association (ESPRA). Kymi-yhtiö on 73 muun yrityksen kanssa ESPRA:n jäsen, yhtiön edustajana järjestössä on tutkimus- ja kehityspäällikkö Pauli Paasonen.

ESPRA valitsee keskuudesta ns. ohjaavan komitean, jonka tehtävänä on taata, että maailman paperiteollisuuden ongelmat toisaalta ja teollisuudelta saatavat tiedot toisaalta tulevat ESPRI:lle ja että asioita käsitellään tutkimuslaitoksessa asianmukaisesti. Tällainen seuranta on tärkeää, jotta voitaisiin olla varmoja tietojen käyttökelpoisuudesta maailmanlaajuisissa projekteissa ja laajoissa liiketoimissa.

Sekä ESPRI:n että ESPRA:n edustajia vieraili 10.6. Verlan tehdasmuseossa. Ohjaavan komitean pu-

heenjohtaja, kanadalaisen Consolidated-Bathurst -yhtiön tutkimus- ja kehitysohjohtaja A. Mejid Ayroud mainitsi vierailun yhteydessä ESPRI:n tekevän sekä lyhyen, keskipitkän että pitkän aikavälin tutkimuksia selvittääkseen mm. tuotantoon ja laatuun kehittämiin liittyviä ongelmia.

A. Mejid Ayroud

"Tällä hetkellä projekteista merkittävimmät kohdistuvat kuiduttamiseen, valkaisuun ja paperikoneen märän pään kemiaan. Käsittelemme myös paperiteollisuuden ympäristövaikutuksia."

"Teemme perustutkimusta, joka käsittelee kuitujen muotoa ja rakennetta sekä työskentelemme saadaksemme rakennetuksi tietokoneelle mallin siitä, mitä tapahtuu paperimassan jauhatussa ja miten jauhatusta vaikuttaa kuitujen välisiin jännitystiloihin."

Sanomalehtipaperin val-

mistuksen puolella tärkeä alue on hienoaineiden retenttion analysointi, lisäaineiden vaikutukset opasiteettiin ja paperin pinnan muodostukseen, sekä kolloidisten aineiden vaikutukset paperikoneen ajettavuuteen.

Vesikiertoa tutkitaan

"Tutkimme tiiviisti myös paperikoneen vesikiertoa, koska paperikoneen jätevesien käsittely vaikuttaa suoraan raaka-aineen käytön tehokkuuteen ja siten myös koneen kannattavuuteen."

"Pyrimme selvittämään paperintekoon liittyvän kolloidisen kemian alueen tärkeät peruskysymykset ja osoittamaan, että niiden ratkaisusta on suoranaista taloudellista hyötyä."

Johtaja Ayroudin mukaan erityistä huomiota kiinnitetään hienoaineiden pysyvyyteen paperimassassa, jotta voitaisiin minimoida viemäriin menevän massan määrää. Samalla voidaan käyttää sellua tehokkaammin.

"Kaiken kaikkiaan pyrimme takaamaan, että me paperiteollisuudessa työskentelevät ihmiset puhumme tietyistä asioista samalla kielellä". Yritämme myös suunnata tekemämme tutkimukset sellaisiin keskeisiin aiheisiin, joita voimme tehokkaasti käsitellä."

Toimitusjohtaja Antti Potila, Oy Strömberg Ab

Fuusiosista tutkimus- ja kehityshaasteita

Sähkö- ja elektroniikka-teollisuus on teollisuutta, missä tutkimus- ja tuotekehityspanos on huomattavan suuri. Oy Strömberg Ab, johtava suomalainen sähkökoneiden ja -laitteiden valmistaja, on perinteisesti pannut paljon painoa omalle tutkimus- ja kehitystyölle päätavoitteenaan sähkön tehokkaampi hyväksikäyttö. Vuosittain Strömberg käyttää tutkimukseen ja tuotekehitykseen 4-6 prosenttia liikevaihdostaan.

Se, että muuhun suomalaisen teollisuuden verrattuna Strömberg panostaa tuotekehitykseen runsaasti, johtuu, enemmän kuin mistään muusta, yhtiön toimialasta.

Sähkö- ja elektroniikka-teollisuus sinänsä kehitty nopeata tahtia. Strömbergilläkin on runsaasti tuotteita, jotka vaativat kehitystyötä. Yhtiöllä on myös paljon "räätälintyönä" valmistettavia tuotteita, joita pitää kehittää jopa tapauskohtaisesti.

Tätä kehitystyötä voidaan luonnollisesti myöhemmin hyödyntää muualla. Lopputuloksena kuitenkin näkyy tutkimus- ja tuotekehityssektorin suuri osuus.

Toimialan yleisten vaatimusten lisäksi Strömbergin toiminnalle on sen alku-

Toimitusjohtaja Antti Potila

ajosta lähtien ollut ominaista lähes kokonaan omaan suunnittelu- ja kehitystyöhön perustuvien tuotteiden valmistaminen.

Strömberg ei valmista oikeastaan yhtään muiden suunnittelemaa tuotetta, sen sijaan olemme myyneet muille lisenssejä itse kehittämistämme tekniikasta. Olemme perinteisesti pitäneet itse kehittämistämme tuotteissa selvästi enemmän

kuin monet myös suuremmat kilpailijamme.

Saattaa olla, että olemme hetkittäin luottaneet liikaa oman kehitystyöhömme. Kuitenkin se, että itse kehittää omat tuotteensa, antaa parhaimmat lähtökohdat myös neuvotteluun asiakkaan kanssa.

Tällöin saa ensinnäkin myydä tuotteitaan minne haluaa, kukaan ei rajoita. Tuotteita saa myös muut-

taa, parantaa ja kehittää silloin kun haluaa. Koko toimintaa voi myös ohjata parhaimmaksi katsottavaan suuntaan.

Strömbergin tuotekehitykselle on aina ollut luonnontomaista rehellinen pyrkimys korkeaan laatuun. Nykyisin korostamme sitä entistä enemmän, koska olemme todenneen sen vahvaksi aseeksi vientikaupassa.

Olemme huomanneet, että kansainvälisessä vertailussa tuotteidemme laatu on korkeampi kuin olimme kuvitelleetkaan. Lisäksi meillä on omaperäisiä ja uudenlaisia ratkaisuja.

Suomalainen ympäristö on otollinen tuotekehitykseen mm. siksi, että puitteemme ovat täällä pienet: on helpompi ottaa käyttöön uusiakin ratkaisuja, vanhat rasitukset eivät ole niin painavia kuin isommissa maissa.

Suomalaiset asiakkaat ovat myös olleet hyvin valmiita kokeilemaan uusiakin ratkaisuja ja tehneet työmme siten helpommaksi.

Mielestäni suomalainen on ihmistyyppinä innovoiva ja ajatteleva. Siksi maamme sopii hyvin sellainen yritystoiminta ja teollisuus, missä tutkimus- ja tuotekehitystoiminta on keskeistä.

la optimaalisiksi. Yhteistyö antaa hyvän perustan se, että sekä Strömbergillä että Högforsilla on omilla aloillaan hyvä maine ja perinteinen nimi.

Vaikka Kymin ja Strömbergin fuusiohankkeiden alkuvaiheessa moni oli sitä mieltä, että yhtiöiden synergiavaikutukset ovat vähäisiä, on edellämäinnittu mielestäni hyvä esimerkki siitä, miten yhteistä tietämystä voidaan hyödyntää.

Sen sijaan sähköalan ja metsäteollisuuden yhteisten hankkeiden osalta uusien alueiden löytäminen on ongelmallisempaa. Sähkö- ja metsäteollisuudellahan on jo perinteisesti olleet hyvät suhteet ja yhteisiä asioita on voitu kehittää onnistuneesti jo tähänkin saakka.

On luonnollista, että Kymi-yhtiön ja Strömbergin fuusio johdattaa osaltaan Strömbergin elektroniikkaryhmää entistä selvemmin metsäteollisuuden tarvitseman elektroniikan piiriin. On kuitenkin otettava huomioon, että maailmanlaajuisesti investoinnit tulevat tällä alueella olemaan alemmalla tasolla kuin aikaisemmin. Strömbergin on siten etsittävä toimintaansa myös muita sektoreita.

100-vuotissäätiön uusi puheenjohtaja:

Kymiyhtiön 100-vuotissäätiön puheenjohtajaksi viime talvena valitun oikeusneuvos Eero Mannerin pitkä lakimiehen ura on aikojen kuluessa aina silloin tällöin sivunnut Kymiyhtiötä. Lakiasioiden kanssa tekemisissä olevat yhtiöläiset ehkä tietävät, että hän aikanaan selvitteli Verlan kosken ja vesivoiman omistussuhteita aina Tukholman arkistoja myöten.

"Sieltä, arkiston hyllyn päältä löytyi eräs vanha Kymenkartanon läänin asiakirja, josta kävi ilmi sellaisia tietoja, joita asiassa voitiin käyttää hyväksi."

Useissa muissakin asioissa tarvitsi Kymiyhtiö Mannerin, omien sanojen mukaan "oikeusalan sekatyömiehen" apua. Tuolloista yhteistyökumppaneista on erityisen mieluisana muistoissa varatuomari C.J. Ahlbom.

Oikeusneuvos Eero Manner on vuodesta 1965 lähtien ollut Korkeimman oikeuden jäsen; "15.7. kello 24 siirryin siitä virasta eläkkeelle." Ennen siirtymistään tähän arvostettuun virkaan hän toimi Teknillisen korkeakoulun maa- ja vesioikeuden professorina. Tältä ajalta ovat muistissa monet kokemukset yhteistyöstä maamme talouselämän kanssa.

Tuntuma liike-elämään ja talouselämään on edelleen säilynyt mm. SYP:n hallintoneuvoston jäsenyyden ja puheenjohtajuuden kautta.

"Pääjohtaja Tiivola pyysi minua eräänä vuonna kauan sitten Kymiyhtiön yhtiökokouksen puheenjohtajaksi. Sitä, kerran vuodessa lankeavaa luottamustehtävää olen sitten saanut hoitaa monen vuoden ajan. Ehkä osaksi näiden henkilökohtaisten suhteiden ansiosta minut pyydettiin 100-vuotissäätiön puheenjohtajaksi."

Oikeusneuvos Manner on sujuvasti johtanut puhetta mm. viimeisissä Kymiyhtiön yhtiökokouksissa, joille ovat antaneet leimansa sekä oy-lain muuttaminen että Kymi-Strömberg -fusion mukanaan tuomat erikoispiirteet.

Eloa yhtiökokouksiin

Mannerin mielestä on valitettavaa, että suurten yhtiöiden yhtiökokouksessa pyydetään vähän puheenvuoroja ja usein vajavaisesti valmistellut puheenvuorot eivät toisaalta aiheuta riittävä keskustelua.

"Osakkeenomistajien mielenkiintoa yhtiökokousta kohtaan lisäisi, jos keskustelua olisi enemmän. Tehtäviin kysymyksiin kyllä vastataan auiliisti."

"Suurten yritysten johdossa olevat henkilöt myöntävät, että yhtiökokousten tulisi olla lähempänä osakkeenomistajien harrastuksen kohteena olevia asioita, ovathan perheyhtiöiden ja asunto-osakeyhtiöiden kokoukset usein paljon vilkkaampia kuin suuryhtiöiden yhtiökokoukset."

70 vuotta
16.7.1983

Eero Manner

Vanha ympäristö- asia taas ajankohtainen

Paitsi henkilökohtaisten suhteiden kautta, seuraa oikeusneuvos Manner erikoisalaansa maa- ja vesioikeuden osalta hyvinkin kiinteästi teollisuuden asioita. Kuuma ympäristöasia on hänelle akateemisissa mielessä vanhastaan tuttu. Manner muistuttaa, että kysymyksessä tuki on vain ympäristöky-symysten uusi tuleminen esille, asia itsessään on vanha. "Tavoitteille on vain annettu uusi nimi ja enemmän pontta."

"Jo 1700-luvulla kiellettiin päästämästä sahanpuruja vesistöön, mutta jos jäte-

"Verlan vesivoimasta etsittiin tietoja Tukholmaa myöten"

"Tämä takanani oleva kirjahylly sisältää teoksia kansainvälisestä oikeudesta", myhäilee oikeusneuvos Manner.

tään syrjään vanhemmat lait ja määräykset, niin ensimmäinen vesiensuojelukomitea Suomessa toimi jo 1870-luvulla. Erityisenä synä komitean asettamiseen oli jo tuolloin huolestuttavaksi havaittu tilanne eräissä osin Kymijokea."

Omaakohtaisesti Manner osallistui nykyisen vesilain valmisteluun olemalla jäsenenä 7 vuotta istuneessa vesilakikomiteassa, joka aloitti työnsä vuonna 1951. Saadakseen hallituksen kiinnittämään huomiota myös vesiensuojeluun hän käytti hyväkseen suhteitaan eduskuntaan.

"Tämä oli tarpeen, koska tuohon aikaan ei sen enempää talouselämä kuin yhteiskuntakaan ollut kiinnostunut näistä asioista, mm. silloinen pääministeri Urho Kekkonen ei aluksi ollut halukas perustamaan erityistä vesiensuojelukomiteaa."

Oikeusneuvos Manner epäilee, että nyt kaavailtu vesihallinnon siirtäminen perusteilla olevaan ympäristöministeriöön ja ehdotettu vesihallituksen lakkautta-

minen tulisivat aiheuttamaan sen, että vesiasian hoidon kannalta tulos ei pitkään aikaan tehoiltaan vastaa nykyistä järjestelmää.

Kv. vesiasiat

Oikeusneuvos Mannerin laajaa perehtyneisyyttä vesioikeusasioihin on tarvittu myös kehiteltäessä kansainvälistä vesioikeutta. Hän oli mukana, kun Suomi v. 1970 teki ensimmäisen YK-aloitteen. Aloite koski kansainvälisen vesioikeuden kehittämistä. Hyvä syy aloitteen tekemiseen oli se, että maamme omat vesistöasiat naapurien kanssa olivat järjestyksessä; Manner itse oli neuvottelemassa rajavesistö-sopimuksia sekä Neuvostoliiton että Ruotsin kanssa.

Pysyvänä sivutoimenaan oikeusneuvos Manner on ollut myös ulkoministeriön oikeudellinen neuvotteleva virkamies. Tässä tehtävässä hän joutui mm. monen vuoden aikana olemaan Suomen valtuuskunnan puheen-

johtajana YK:n merioikeuskonferenssissa, joka sai työnsä päätökseen vuonna 1982.

"Konferenssi laati maailmanlaajuisen sopimuksen, joka tulee järjestämään luonnonvarojen käytön ja muut olot suurimmassa osassa maapalloamme, eli valtamerillä ja muilla merialueilla. Sopimus odottaa vielä voimaantuloaan."

Sopimuksen mukaan valtio voi perustaa aluemerensä ulkopuolelle 200 meripeninkulman päähän rannikostaan ulottuvan talousvyöhykkeen. Tämän rajan sisällä kaikki kiinteät aineet merenpohjassa sekä alueen kalasto kuuluvat rannikkovaltiolle.

Tämän alueen ulkopuolella on laaja aavan meren alue mittaamattomine mineraalivaroineen. Niiden hyväksikäyttöä varten perustetaan Jamaikalle YK:n merenpohjahallinto. Tämä suuri organisaatio tulee antamaan toimilupia niille valtioille ja yrityksille, jotka haluavat käyttää merenpohjan mineraalivarjoja.

Lakitieteen tohtori Mannerin kiinnostus erikoisalaansa, maa- ja vesioikeutta kohtaan juontaa alkunsa jo kodista. Isä ja jotkut sukulaisista olivat maanmittareita. Opiskeluaikana maa- ja vesioikeuden merkittävin tutkija, Kyösti Haataja, ehdotti väitöskirjaa vesioikeuden alueelta.

Värikästä aikaa

Mannerin kohdalla lakitiede ei ole ollut pelkkää lakikirjan selailua. Apulaisoikeuskanslerivuosiensa 1956-65 hän joutui olemaan päivittäin sen aikaisten hallituksen piirissä, tunsii "kaikki sen ajan poliitikot ja puolet eduskuntaa". Porkkalan luovutus oli yksi mieleenjäynyt tapahtuma, koska apulaisoikeuskansleri oli ensimmäisiä luovutetulle alueelle päässeitä henkilöitä.

Säätiö hyvä asia

Vaikka oikeusneuvos Mannerin muut luottamustehtävät ovat iän mukana vähentyneet, ei eläkkeelle siirtyminen merkitse työn loppumista. Pöytälaatikossa on sekä luvattuja kirjoituksia että suunniteltuja tutkimustöitä sekä kansainvälisen oikeuden että maa- ja vesioikeuden puolella. "Ehkä saan taas jotain julkaisuksi."

"Kymiyhtiön 100-vuotissäätiön järjestelyistä minulla on varsin myönteinen kuva", luonnehtii oikeusneuvos Manner nykyistä luottamustointaan. "Säätiön perustaminen on ollut erinomainen ajatus ja uskon, että sen merkitys tulee säilymään. Tuo merkitys kuvastuu nimenomaan siinä, että säätiön hallinto on sekä paikallisesti että keskitetysti uskottu yhtiön omalle välle."

"Ensimmäiset 100-vuotissäätiön hallituksen kokoukset ovat olleet myönteisiä ja oli suorastaan elämys olla mukana stipendien jakotilaisuudessa keväällä. Silloin näki, miten laajalla pohjalla toiminta on ja miten myönteistä suhtautumista yhtiön henkilökunta osoittaa säätiötä kohtaan. Toivon voivani omalta osaltani edistää säätiön tarkoitusten toteuttamista."

Verlassa nyt vilkasta

Verlassa on alkanut vilkain kesälomakausi. Metallin tehtaat ovat kiinni heinäkuussa ja sen huomaa myös lomakylässä, toteaa Verlan emäntä Kaija Laine.

"Vilkas aika alkaa juhannukselta — silloin ei ollut yhtään tyhjää mökkiä — ja jatkuu elokuun alkupuolelle."

Tilat Verlassa ovat lähes entisellään. Toisen rivitalon ennen vierashuoneina palvelleet päätyhuoneet ovat nyt lomalaisten käytössä,

mutta toisaalta yhtä mökkiä korjataan. Väentuvassa palvellee entinen yrittäjä laajemmalla valikoimalla.

Lomatointia aikuisille järjestää tänä vuonna kouvolaalainen Yrjö Mäkinen ja lapsille Terhi Haapala.

"Pyrin ennen kaikkea järjestämään koko perheelle sopivaa ohjelmaa. Tavoitteena on saada ihmiset ulkoilemaan ja liikkumaan."

Myös iltoja ohjelmaa on. "Torstaisin jaetaan Riemuriihessä Verla-kilpailun pal-

kinnot, lauletaan ja tanssitaan. Kuutena kesätorstaina on paikalla laulusolisti säestäjineen."

Mäkinen painottaa, että kaikki toiminta Verlassa on vapaaehtoista, poisjäämistä ei tulkita epäluottamuslauseksi ohjaajalle. "Lomallahan täällä ollaan."

Entiseen tapaan lomalaisten käytössä on veneitä, kannooteja, tandem-pyörä ja pelivälineitä. Uusi tenniskenttä on osoittautunut suosituksi.

Martti, Rauni ja Jukka Vauhkonen Santasalosta luontopolkukilpailun maalissa. Oik:lla Yrjö Mäkinen.

Kesälomat alkavat ja hyvät lomailmat on tilattu

Kesä on kaikilla, loma kesällä useimmilla. Uutiskymi soitteli yhtiöläisille Kymiyhtiön eri tehdaspaikkakunnille ja huomasi, että monet joutuvat jakamaan lomansa kahteen tai useampaan osaan. Lomailutavat tuntuvat olevan yhtiöläisillä normaalit: matkailua, mökkeilyä, omakotitalon huoltoa, marjastusta.

Kompressoriosaston prosessinvalvoja **Risto Hasun** kesäloma alkaa kolmannen vuoron sheeman mukaan 14. elokuuta ja loppuu syyskuun ensimmäisen viikon jälkeen. Kolmiviikkoinen loma on "syksyisin" viisivuororajustelmän kesälomista. Hasu kertoo, että verrattuna edellisen vuorotyöjärjestelmän aikaiseen yhden kuukauden lomaan nykyinen loma tuntuu paljon lyhyemmältä.

"Tää on kaksipiippuinen juttu, ja kuten makkarassakin on kaksi päätä, on tässäkin monia mielipiteitä. Jotkut saattaa pitääkin siitä, että loma jaetaan kahteen osaan ja mikäs, voihan tässä itsekkin lohduttautua, että tulee vielä toinenkin osa loma."

"Joillekin se loman toinen osa aina sattuu sillä tavalla kivaan kohtaan, että voi vaikkapa lähteä rusketumaan etelään silloin kun Suomessa ilmat ovat huo-

noimmillaan."

Hasu painottaa, että viisivuororajustelmä sinänsä on hyvä juttu ja kertoo monien jo suunnitelleen siihenkin juuri lomien määräytymiseen liittyviä parannuksia.

Tämän vuoden kesäloman ajaksi eivät Hasut ole suunnitelleet pitempiä matkoja, "vaimon kotipuolella Kainuussa saatetaan käydä, joinakin vuosina on käyty Bulgariassa tai Neuvostoliitossa".

"Loma on aina odotettu asia. Suunnitelmia kyllä tehdään, mutta eiväthän ne aina toteudu."

Omakotitalossa Markankylässä asuvat Hasut eivät ole hankkineet kesämökkiä, koska "vettä on lähellä muutenkin ja käytössä on myös Niittylahti ja Purala".

"Tämmöisen omakotitalon voi myös muuttaa mökiksi kun vesijohdon käyttämisen asemesta kantaa veden saunaan", velmuilee Hasu.

Risto Hasulla ei ole kesämökkiä, mutta mökin tunnun saa, kun itse kantaa veden omakotitalon saunaan.

Työnjohtaja **Arto Virtanen** Salosta aikoo viettää todella rentouttavan loman. Tampereella käydään sukuloimassa. Viikko Verlassa pojan kanssa vapauttaa vaimon enemmiltä huushollihommilta; vaimolla ei ole loma yht'aikaa.

Jos lämmintä ja aurinkoista säätä riittää, on Salon ympärillä paljon pieniä järviä, joissa voi käydä vilvoittelemassa löhöilyn lomassa. "Niin ja merikin on tuossa melkein ikkunan takana", muistaa Virtanen.

Prototyypintekijä **Kalevi**

Hietaniemi Heinolan tehtaalta:

"Kesälomani on heinäkuussa. Ensimmäiset viikot kasailen polttopuita ja teen rästiin jääneitä kotitöitä. Loppulomaksi matkustan Pohjanmaalle."

Sahateknikko **Heikki Salonen** Soinlahdesta aloittaa lomansa heinäkuun 4. päivänä, rentoutuu pari viikkoa, tulee töihin ja viettää loput kaksi viikkoa kesälomastaan elo-syyskuun vaihteessa. Järjestely johtuu siitä, että Soinlahden saha siirtyy kahdeksi kesäkuukau-

deksi yhteen sahausvuoroon ja molemmat vuorot saavat osan kesälomastaan heinäkuussa, "ainoassa oikeassa lomakuussa".

"Eihän loman jakaminen paras ratkaisu ole, mutta tasapuolisuuden kannalta se on hyvä", sanoo Salonen.

Lomansa ensimmäisessä vaiheessa aikovat Salost kierrellä kotimaata, toinen sattuun marja-aikaan. "Met-sämarjoja pitää haalia, täällä päin lienee tulossa jopa lakkaa."

Soinlahdessa omakotitalossa asustava Salonen

huomauttaa, että talon työt vievät aina tiiviisti vapaaksi jäävät ajat — myös lomai-

aikana. Työnjohtaja **Risto Ollikainen** Hallasta joutuu hankin jakamaan sahan kunnossapitotöiden vuoksi lomansa kahteen osaan. Ensimmäinen osa alkaa heinäkuun 19. päivänä ja toinen elokuun 9. päivänä; yhden viikon hän oli lomalla jo kesäkuussa.

"Ensimmäinen viikko matkaillaan kotimaassa, toinen vietetään eräkämpällä ja elokuun lomaviikko luultavasti kalassa Lapissa."

Ollikainen ei pahemmin harmittele loman jakautumista. "Hyvä näinkin. Kun kunnossapitotyöt ovat parhaimmillaan käynnissä, eivät työnjohtajatkaan voi kaikki olla lomalla."

Ollikaisen perhe asustaa omakotitalossa, jota lomaviikkojen aikana hoitavat sekä aikuiset lapset että sukulaiset. "Jos aikaa jää, tietysti itsekkin tehdään talon töitä. Omakotitalossa ja puutarhassa sitä näpräämistä riittää", tuumii Ollikainen.

Jaakko Ahopalo Karkkilasta lähtee heinäkuun alussa, loman alkaessa, synnyinseudulle Luumäelle. Siellä, Ala-Hirvasjärven rannalla hän viettää alkuosan kesälomastaan.

"Siellä tehdään niitä askareita mitä mökillä aina on ja autetaan muita heinätoisissa, mikäli niitä loman aikana vielä yleensä tehdään."

Vietettyään alkuosan lomastaan Jaakko Ahopalo tulee muutamaksi päiväksi töihin. Loppuloma kuluu Ahopalon toisen harrastuksen, partiotoiminnan merkeissä. Jäljellä olevalla viikolla hän johtaa partioleiriä Liesjärvellä Tammelassa.

Ulkomaiset harjoittelijat työssä osto-, markkinointi- ja tutkimusosastoilla

Kymiyhtiöllä on tänä kesänä Kuusankoskella kolme harjoittelijaa ulkomailta, **Gisela Peter** Saksan Liittotasavallasta, **Anna Radostits** Kanadasta ja **James Fogg** USA:sta. Gisela työskentelee osto-osastolla, Anna markkinoinnissa ja James tutkimusosastolla.

Gisela on kotoisin Wuppertalista, joka sijaitsee lähellä Dortmundia. Hän on opiskellut neljä vuotta taloustieteitä ja arvelee valmistuvansa ensi vuonna. Anna asuu Saskatoonissa Keski-Kanadassa ja on opiskellut neljä vuotta kirjanpitoa. Annan on vielä laadittava tutkielma, jota hän tekee töiden ohella. Kahden vuoden kuluttua hän valmistuu kirjanpitäjäksi.

Opintojen rahoittaminen sekä Kanadassa että Länsi-Saksassa järjestyy yleensä ainakin osittain lainoilla ja stipendeillä, mutta molemmat tytöt ovat maksaneet opiskelunsa kesätöistä ansaitsemillaan rahoilla.

Anna Radostits ja Gisela Peter ovat kesän ulkomaiset harjoittelijat Kuusankoskella.

Gisela on ollut jatkuvasti opintojen ohella erilaisissa alansa töissä, kesätöissä ulkomailta hän on aikaisemmin ollut Wienissä IBM:llä. Anna työskenteli viime kesän kanadalaisessa öljy-yh-

tiössä ja kaksi edeltävää kesää kanadalaisissa pankeissa.

Tämän kesän Anna olisi halunnut työskennellä Euroopan saksankielisellä alueella, mutta koska hänen

saksankielen taitonsa ei ole riittävää, hän tuli Kymiyhtiölle. Täällä hän suoriutuu töistään englannin kielellä.

Gisela olisi tänä kesänä halunnut työskennellä Japanissa Tokiossa. "Siellä olisin voinut koettaa, kuinka vieraassa kulttuuriympäristössä selviytyy." Gisela kertoo kuitenkin, että Japaniin ei mielellään oteta naisia töihin.

Oman alan kesätyöpaikkojen saaminen ei varsinkaan opintojaan aloitteleville ole helppoa sen paremmin Kanadassa kuin Länsi-Saksassakaan, sillä työttömyys on molemmissa maissa korkea. Gisela ja Anna kertoivat, että heitä on työpaikkojen hankkimisessa auttanut vahva työkokemus omalla alalla.

Tyytyväisiä

Täällä Kymillä Gisela ja Anna ovat tyytyväisiä työhönsä, sillä työtoverit ovat opastaneet tyttöjä alkuun heidän tehtävissään. Muutenkin työtoverit Kymillä ja suomalaiset yleensä ovat tyttöjen mielestä ystävällisiä ja avuliaita.

Vapaa-aikaansa Anna ja Gisela ovat viettäneet muutamien kerran Lappalan saunalla ja Kouvolassa Käyrälammella. Tytöt tulivat Suomeen AIESEC-järjestön harjoittelijavaihdon kautta ja AIESEC on järjestänyt harjoittelijoilleen ajanvietettä joka viikonlopuksi.

Puunjalostusoppia

James Fogg on kotoisin New Yorkin osavaltiosta ja on opiskellut kolme vuotta

James Fogg työskentelee Kymiyhtiön tutkimusosastolla.

Kuluvana kesänä järjestetään Kuusankoskella asuntomessut teemana vanhojen puutalojen peruskorjaus ja vanhan puutaloalueen täydennysrakentaminen. Messualueena on Kymiyhtiön vuosina 1919–20 rakennuttama Itä-Naukion alue.

Messuilla esitellään yhteensä 28 asuntoa, joista yksi korjaamattomana havainnollistaa rakentamisen lähtökohtaa. Vanhoja, korjattuja asuntoja on 13 kappaletta ja uusia pientaloasuntoja 14 kappaletta.

Kymiyhtiön työvälleen rakentamat puiset kahden ja yhden perheen talot, jotka on täydellisesti peruskorjattu nykyajan vaatimuksia vastaaviksi, edustavat alueen vanhaa asuntokantaa. Korjattaessa ei rakennuksien ulkonäköä ole muutettu.

Seuraavassa esitellään **Pertti Karhisen** Tampereen teknillisen korkeakoulun arkkitehtuurin osastolla arkkitehtuurin ammattikursseilla tehdyn harjoitustyön pohjalta Itä-Naukion rakentamisen alkuvaiheita.

Lähtökohtana asumistutkimus

Kymiyhtiön johtokunnan kustantamana suoritettiin vuonna 1914 Kuusankosken tehdasyhdyskunnassa joukkotarkastus tuberkuloosin leviämisen estämiseksi. Tutkimus osoitti asumisahtauden lisäävän sairastumisalttiutta tuberkuloosiin.

Tutkimuksen käänntekeväästä vaikutuksesta yhtiön asuntopolitiikkaan oli osoituksena mm. Aronpellon alueen talojen rakentaminen vuosina 1914–16. Kaikki alueen asunnot olivat aikaisemmasta käytännöstä poiketen kaksihuoneisia. Myös Voikkaalle Myllykallioon rakennettiin samantyyppisiä asuinrakennuksia.

Vettä on varastoissa

Kymijoen virtaama normaalia kovempi

Kymijoen virtaama oli kesäkuun lopulla Kuusankoskella selvästi normaalia suurempi eli 330 m³ sekunnissa. Virtaaman pitkäaikainen keskiarvo kesäkuukausina on runsaat 250 m³ sekunnissa. Virtaaman vuosikeskiarvo on 280 m³ sekunnissa.

Tavallista suuremmasta virtaamasta johtuen saadaan yhtiön vesivoimalaitoksista normaalia enemmän sähköä, juhannuksen alla 62 MW eli lähes puolet yhtiön tehontarpeesta. Vesivoimalaitosten keskiarvoteho on 55 MW ja maksimitohto 70 MW.

Järvi- ja virta-alueita keväen tulvavesiä pyritään käyttämään talven aikana. Kymijoen virtaama on tammii–toukokuussa keskimäärin 300 m³ sekunnissa, kesällä 250 m³ ja joulukuus-

Kesällä asuntomessualueena

Itä-Naukio edusti aikanaan ihanteellista työväenasumista

Aronpellon alue muodostui ensimmäiseksi kohteeksi kymmenkunta vuotta kestäneestä voimakkaasta työväenasuntojen rakentamistyöstä, jonka tuloksena eri puolille tehdasyhdyskuntaa syntyi useita yhtenäisiä ja korkeatasoisia työväen asuntoluueita.

Seuraavaksi rakennettiin Myllyhuokon alue. Siellä valtaosa asunnoista käsitti vain hellahuoneen. Väljyytensä ja luonnonläheisyytensä vuoksi alue kuitenkin oli onnistunut.

Kun vuonna 1917 järjestettiin jatkotutkimus asumisahtaudesta, huomattiin, että edistymistä aikaisempaan tutkimukseen nähden ei ollut tapahtunut. Vuonna 1919 yhtiön johtokunta toteasi asuntopulan pakottavaksi ja asuinolosuhteiden korjaamisen olevan lähitulevaisuudessa edessä.

Johtokunnan sittemmin tekemässä esityksessä oli yksihuoneisten asuntojen osuus edelleen kolmannes, mutta nyt pyrittiin pienempiin rakennuskokoihin. Kaksi kolmannesta asunnosta aiottiin sijoittaa vain kahden asunnon taloihin ja kaavailtiin jopa yhden perheen taloja.

Rakentamisen alkaessa olivat suunnitelmat kuitenkin muuttuneet. Neljän hellahuoneen taloja rakennettiin Myllyhuokon tyyppiin kolme nykyisen Puistokadun varrelle Kuusaalle.

Kahden huoneen asuntojen rakentamisohjelmaa sitä vastoin oli laajennettu. Merkittävää oli kahden uuden asuntoalueen, Naukujanpellon (Naukio) ja Myllykallion, rakentamisen aloittaminen.

Naukujanpelto 1920-luvulla

Uusittu Itä-Naukio 1983

Täysin uusia talotyyppejä

Käytetyt talotyyppit olivat täysin uusia ja kaikki asunnot olivat kaksihuoneisia. Rakennusohjelmaan kuuluivat myös Voikkaan Suopelto ja Kymintehtaan Pihkanpelto.

Naukio poikkesi aikaisemmista alueista sikäli, että se sijaitsi etäällä molemmista alueen tehdaskeskittymistä. Ratkaisun mahdollisti vastavalmistunut kapearainen rautatie, joka kulki Naukujanpellon halki, aivan itäpuolelle rakennettuna asuntoluueen vierestä.

Naukion alue erosi edukseen paikkakunnan aikaisemmasta asuntotuotannosta. Ratkaisut vastasivat täysin 1910-luvulla maamme suunnittelijapiireissä vallinneita käsityksiä ihanteellisesta työväenasumisesta.

Puutarhakaupunki-ihan-

teen mukaisesti rakennettiin alueet mataliksi ja tilaviksi. Rakennustyyppinä käytettiin paritaloa, joita sekä Naukioon että Myllykalliolle tuli kumpaankin riviin yhteensä kahdeksan. Lisäksi kummallekin alueelle tuli neljä yhden perheen taloa.

Rakennusaineena oli puu ja rakennustekniikassa kehitettiin uutta ratkaisua, pystytyhirsijärjestelmää. Asunnot olivat tupakeittiön ja huoneen suuruisia, mutta tilava ullakko tarjosi mahdollisuuden yhden huoneen lisäämiseen ja palveli asumista sellaisenaankin. Kahdelle perheelle yhteisiä talousrakennuksia olivat maakellari sekä halkovajan, eläinsuojan ja käymälän sisältävä ulkorakennus, jossa kummallakin perheellä oli omat tilansa.

Etenkin Naukion alue oli kaavallisesti selkeä ja edustava. Tontit oli aidattu ja tonttimaata oli asuntoa kohden noin 1 600 m².

Mahdollisuuksia puutarhavihlyyn antoivat mm. tehtaan istuttamat hedelmäpuut ja marjapensaat.

Isot tontit

Naukion ja Myllykallion vuosina 1919–20 rakennetuilla alueilla oli asuntoja yhtä paljon, yhteensä 40.

Koska alueet olivat ajankohtaan nähden korkealuokkaisia, määräsi yhtiö tarkoin, ketkä pääsivät niihin asumaan. Uudet työväenasunnot tarjottiin aluksi ilmaiseksi erälle ammattityöläisryhmille virka-asuntona asuttavaksi. Hakijoiden tuli olla perheellisiä. Kun yhtiölle vuonna 1923 valmistui uusia asuntoja, tuli myös Naukion talojen asukkaille vuokranmaksuvelvollisuus.

Radan (nykyisen pyörätien) kohdalle rakennettiin

kahteen radan suuntaiseen riviinkumpaakin kuusi asuinrakennusta. Talorivin päissä oli yhden perheen talot, muissa oli kaksi asuntoa. Yhteensä rakennettiin 1919–20 20 asuntoa, ulkorakennukset ja maakellari.

Yhden perheen talon tontin koko vaihteli 1 800 m²:stä 2 400 m²:iin. Kahden perheen talon tontti oli noin 3 200 m². Koska sisäänkäynnit kahden perheen taloissa sijaitsivat päädyissä, tulivat pihat vastakkain. Talojen välinen etäisyys oli noin 40 metriä.

Naukion talot rakennettiin Arkkitehti-lehdessä työväen asunnoista esitetyn käsityksen mukaan, rakennustyö edusti puuklassismia:

”Pohjakertaan sijoitetaan tupa ja kamari, vinttikertaan ullakon lisäksi pienempi vinttihuone. Tuvan tuli olla suurin huoneista ja sijaita auringon puolella. Kamari on vanhempien makuuhuone ja tupa tyttärien. Eteisestä vie porras ullakko huoneeseen joka on poikainen makuuhuone ja jota voidaan käyttää myös vuorotyöläisen päivämakuuhuoneena.”

Naukion 1920-luvun rakennukset suunnitteli arkkitehti **Bertel Liljequist**.

Talojen rakenteita varten haettiin mallia Tanskasta asti. Ulkoseinät rakennettiin kolmen tuuman paksuisesta ja kuuden tuuman levyisestä pystylankusta. Ulkopuolelle tuli muutaman pakkakäerkerroksen päälle kahden perheen taloissa vaakasuora puolipontattu suomuvuoraus, yhden perheen taloissa peiterimoitettu pystylauta.

Sähköistetty

Rakennukset perustettiin louhitulle graniitille. Vesikatko tehtiin päreistä, mutta katettiin pian 1920-luvun aikana punaisilla poltetuilla kattotiilillä. Naukio oli sähköistetty alusta lähtien.

Itä-Naukion kahden perheen talot oli maalattu keltamullalla, yhden perheen talot sekä ulkorakennukset punamullalla. Valkoista käytettiin korostamaan nurkkapilastereita, räystäslistoja, kuistin rakennusosia sekä ikkunoiden ja ovien vuorilautoja.

Täysin saman kaavan mukaan rakennettuja Naukion alueen asunnot eivät olleet. Katon jyrkkyys saattoi vaihdella kirvesmiesryhmästä riippuen ja yläkeran huoneita rakennettaessa ei aina seurattu alkuperäisiä piirustuksia.

Vanhojen talojen lämmöneristystä jouduttiin parantamaan jo pian valmistumisen jälkeen ja 1940-luvun jälkipuoliskolla lattioiden alle tuli 10 cm:n purukerros. Vuosina 1954–59 vedettiin alueelle vesijohdot, ja saatiin mm. wc:t. Lämmitykseen tehtiin muutoksia 1960-luvun puolivälin jälkeen. Ulkorakennusten pärekatot korvattiin 30–40 lukujen vaihteessa punaisilla sementtitiilillä.

Aluksi vanhan Naukion asuntontontit oli erotettu toisistaan pystysäleillä, joka kuitenkin pian korvattiin pensasaidalla. Kahden talorivin väliin kasvatettiin kuusisaita. Pihamaalle sijoitettiin sireenipensaita muodostettu lehtimaja ja koko alueen ympärille istutettiin koivurivi.

Palkkioita tunnustukseksi

Sellulaiset ovat ylivoimaisia aloitteentekijöinä

Kuusanniemessä jaettiin 15. kesäkuuta kunniakirjat ja 2 000 markan tunnustuspalkkiot viidelle sellutehtaan henkilökuntaan kuuluvalla. Palkitseminen liittyy parhaillaan Kuusankosken tehtailä käynnissä olevaan kampanjaan, jolla pyritään aloitetoiminnan vireyttämiseen.

Aloitteiden tekemisestä saivat palkkion koneteknikko **Sakari Korhonen**, ennakkohuoltotarkastaja **Raimo Pirinen**, ykkösvalkaisija **Kalevi Pyykkönen**, koneasentaja **Eino Salmi** ja koneasentaja **Harri Vuorinen**.

Mainitut henkilöt saivat tunnustusta siitä, että he olivat lähivuosina tehneet useita käyttöönotettuja ja palkittuja aloitteita, mm. Eino Salmi 11 aloitetta.

Verrattaessa eri tehdasosastoilla Kymiyhtiön Kuusankosken tehtailla viime vuonna tehtyjen aloitteiden lukumäärää osastojen henkilökuntaan osoittautui Kuusanniemen sellutehdas ylivoimaisesti tuotteliaimmaksi aloitteiden tekijäksi.

Sellutehtaalla tehtiin 100 henkilöä kohden 6,7 aloitetta, kun vastaava suhdeluku lähinnä seuraavalla osastolla eli tutkimusosastolla oli 1,9.

Tehtyjen aloitteiden lukumäärän perusteella sellutehtaalle myönnettiin aktiivisen osaston tunnustuspalkinto, sekin määrältään 2 000 markkaa. Aloitetoiminnan kampanjavuoteen liittyvän palkkion käytöstä päättää sellutehtaan aloitetoimikunta.

Kunniakirjojen jakotilaisuudessa sellutehtaan aloitetoimikunnan puheenjohtaja **Ilmari Lindberg** lausui kiitoksensa kunniakirjojen saajien ohella myös kaikille muille sellulaisille aktiivisesta osallistumisesta aloitetoimintaan. Aktiivisuutta kuvaa aloitteiden runsas määrä sekä käyttökelpoiset ehdotukset.

Lindberg kohdisti sanansa erityisesti myös käyttökelpoisuuslausunnon antajille painottaen lausunnon erittäin tärkeätä osaa aloitetoiminnassa. Käsiteltäessä aloitteita toimikunta joutuu tukeutumaan ratkaisuisaan asiantuntijan lausuntoon ja tekemään hyötylaskelman.

"Aloitetoimikunta ei itse voi ryhtyä sorvailemaan lausuntoja, eikä se ole mikään Viisasten kerho."

"Sen vuoksi pitää kiinnittää huomiota asiantuntijalausunnon sisältöön. Asiasältö on tietenkin tärkein seikka, mutta joskus on vaikea saada selvää jopa lausunnon antajan käsialasta."

Aloitetoiminnan säännöissä olevaa aikasääntöä Lindberg kiitteli: "Sillä varmentetaan oikeus ideaan ja aloitteeseen, muilla ei silloin ole mahdollisuutta omia siä."

Toimikunnan vaikea osa

Lindberg mainitsi sellutehtaan viiden aloitteentekijän palkitsemisen antavan myös aloitetoimikunnan jäsenille uskoa, että he tekevät tärkeää työtä.

"Aloitetoiminta ei pyöri, ellei aloitteita koeta mielekkäiksi ja kannattaviksi", sanoi Lindberg ja huomautti toimikunnan olleen työllistetyin viime vuoden aikana.

Isännöitsijä Lindbergin lisäksi myös muut aloitepalkintojen jakotilaisuudessa olleet esittivät mielipiteitään aloiteasioista.

Sellun aloitetoimikunnan puheenjohtaja Ilmari Lindberg (oikealla) ja hänen vieressään palkitut aloitteentekijät ennakkohuoltotarkastaja Raimo Pirinen, koneteknikko Sakari Korhonen, koneasentaja Eino Salmi, koneasentaja Harri Vuorinen ja ykkösvalkaisija Kalevi Pyykkönen.

Todettiin, että asiantuntijalausunnat ovat aloitteiden käsittelyn kannalta oleellinen osa, koska aloitetoimikunnalta ei voida vaatia kaikkien asioiden hallintaa niin laajalti kuin käsittely vaatii.

Lausunnon tulisikin olla niin seikkaperäinen, että toimikunnassa mukana olevat henkilöstöryhmien edustajat voivat hyväksyä sen käsittelyn pohjaksi.

Mukana pitää myös olla selvä päätös siitä, otetaanko aloite käyttöön ja laskelma saatavasta hyödystä. Lausunnon käsiteltävyyttä parantaa selkeä esitystapa — ja mahdollisesti konekirjoitus.

Aloitetoiminnan hoitaja **Matti Sampolahti** toteaa, että aloitteeksi kelpaa pienikin ehdotus jonkin kohteen parantamiseksi. Aloitteen ei

tarvitse olla jo valmiiksi "loppuun asti ajateltu", joissakin tapauksissa voidaan myös kokeilla aloitetta sen toimivuuden varmistamiseksi.

Sekaannusten ja harmien välttämiseksi olisi aloite syytä tehdä kirjallisesti ja oman nimen ilmoittaen heti idean synnyttyä ja ilmoittaa tässä yhteydessä mahdollisesti suoritettavasta kokeilusta. Tällöin aloitetoiminnan säännöissä oleva aikarajoitus, jonka mukaan parannusehdotus tulee nimetä aloitteeksi yhden kuukauden kuluessa, tulee toteutetuksi ja aloite tulee oikean henkilön nimiin.

Asenteet muuttuneet

Matti Sampolahti toteaa, että vaikka aloitteiden mää-

rän kasvu on hidastumassa on yhtiöläisten asenne aloitetoimintaa kohtaan tullut selvästi suopeammaksi.

Aloitetoiminnasta ei kuitenkaan kaikilla ole riittävästi tietoja ja siksi Sampo-

lahti haluaa muistuttaa, että aloitetoiminnan sääntökirjan on saatavissa mm. aloitetoiminnan hoitajalta ja hänen apulaiseltaan, teknikko **Onni Ulinilta**.

Koneasentaja Eino Salmi (oik:lla) sai kunniakirjan ja palkkion 11 aloitteesta.

Metsän Vuoteen liittyen retkeili Kymiyhtiön Kuusankosken tehtaiden johdon ja henkilöstön yhteiskokous 8.6. yhtiön Pohjois-Valkealassa sijaitsevilla tiloilla. Aiemmin keväällä alueeseen on jo käynyt tutustumassa sellun, Voikkaan, kemian, atk:n ja tehdaspalvelun YT-henkilöitä, metsäosaston asiantuntevalla opastuksella. Retkeilyjä jatketaan kiireisimmän lomakauden jälkeen loppukesällä.

Yhteiskokouksen retkeilypäivän aikana tutustuttiin nykyaikaiseen metsätalouden harjoittamiseen. Retkeilyn isäntänä toimi metsäneuvos **Henry Kvist** apunaan ylimetsänhoitaja **Fred Kalland** ja metsänhoitaja **Tapio Nikkanen**.

Kivisilmässä suoritettua Repoveden tilaryhmän esittelystä kävi mm. ilmi, että noin 4 000 hehtaarin tilakokonaisuus on hankittu vuosisadan vaihteen molemmin puolin tehdyillä maakaupoilla. Aiempi omistaja oli yhtiön entinen toimitusjohtaja, vuorineuvos **Rudolf Elfving**. Sodanjälkeinen asutustoiminta ja Pahkajärven ampumaleirialueen pak-

kolunastus supistivat aiemmin n. 7 500 hehtaarin alueen nykyiseen kokoonsa.

Yhtiön metsien aiemmat inventoinnit osoittavat sen, että alue on ollut hakkuiden piirissä jo vuosisadan vaihteissa. Yli-ikäisten metsien osuus on jatkuvasti ollut hyvin alhainen. Repoveden metsien tehokkaan käytön mahdollisti aikanaan alueen halkaissut vanha uittoväylä Ylä-Tervajärvestä Repoveden, ensin Luujärven ja sittemmin Kuutin kanavan

kautta. Kannattamattomaksi käynyt irtouitto lopetettiin v. 1970, tänään ovat muistona jäljellä vain vanhat uittorakenteet.

Kansallispuistokomitean mietinnössä 1970-luvun puolivälissä esitettiin Repovedelle perustettavaksi lähes 3 000 hehtaarin kokoinen kansallispuisto. Edellä mainitut inventoinnit ja puustoikäräkkeen osoittavat, etteivät Kymin tilat ole olleet luonnontilaisia lähes sataan vuoteen.

Retkeläisille esitettiin tehometätaloutta mm. viemällä heidät yli 100 hehtaarin avohakkuualueen keskelle. Aukot oli tehty 15—20 vuotta sitten ja siellä kasvoi nyt virkeä nuori metsä. Ainakaan käydyissä keskusteluissa ei todettu "metsää hävitety" mistä julkisuudessa usein kuulee metätaloutta syyttävän. Retkeläiset tuntuivat olevan varsin hyvin perillä puunkasvatuksessa vaadittavista toimenpiteistä. Ihmisen ja

luonnon yhteisvoimin metsistä tulee monimuotoisia ja puheet yhden puulajin "puupelloista" voitiin todeta vääriksi.

Maanmuokkaus on taimien suotuisan alkukehityksen ja istutusten onnistumisen perusedellytys. Ylimetsänhoitaja **Kalland** totesi kuitenkin nykyään yleensä käytettävän syväaurausta keveämpää metsä-äestystä, jonka jäljet peittyvät vieläkin nopeammin.

Istutusmänniköiden laatu, lähinnä oksaisuuden pelko, puhutti myös retkeläisiä. **Kalland** kertoi puiden jalostuksella pystyttävän vähentämään oksaisuutta n. 10 %:lla ja lisäämään kasvua n. 12 %:lla.

Johtaja **Antti Örmälää** tuntui kiinnostavan pystykarsinta sahapuiden laadun kohottajana. Myös Kymiyhtiön metsissä on tehty pystykarsintakokeita, mutta laajamittainen karsinta nähdään metsäosastolla investointina, jonka kannattavuus saa ratkaista lopullisen investointipäätöksen.

Kevennyksen päivän kohteiden joukossa oli tutustuminen majavan pesään ja patorakennelmiin. Alueella on useamman vuoden asustel-

lut majavia, joiden elinolosuhteita on pyritty parantamaan sallimalla lievät tulva-alueet pesälampien rannoilla sekä antamalla myös haapojen kasvaa majavien ruokapuiksi.

Alueen riistanhoidosta metsänhoitaja **Nikkanen** totesi, että sekä pienriistasta että hivistä vastaa kiitettävästi metsästysoikeuden vuokraajana Kuusankosken Riistamiehet.

Retkeilyalue nähtiin lopuksi lintuperspektiivistä Mustalammivuoren näkötorjasta, josta siirryttiin Repoveden rantaan kenttälounaalle. Paperiammattiosasto 36:n puheenjohtaja **Risto Kärkkäinen** kiitti retkeläisten puolesta metsäosastoa ja totesi, että vaikka mielipiteitä ja näkemyksiä metsäasioista on lähes jokaisella, niin vain metsäammattimiehet hallitsevat puuntuotannon pitkäjännitteisen toiminnan vaatimat toimenpiteet.

Retkeily päättyi vesibus-siajeluun takaisin Kivisilmään. Matkan aikana tutustuttiin yhtiön ranta- ja saarimetsien käsittelyyn ja alueelle laadittuihin rantakaavoihin.

Merkki-päiviä

Kuusankoski

Merikkaaja **Valto Tuominen** Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 23.7. Hän on syntynyt Itissä. Valto Tuominen on ollut yhtiön palveluksessa vuodesta 1956 lähtien, ja hän on työskennellyt mm. Voikkaan paperitehtaalla, puuhiomolla ja päällystyslaitoksella. Nykyisessä tehtävässään merikkaajana Tuominen on ollut vuodesta 1980 lähtien. Valto Tuominen on Kuusankosken kaupungin holhouslautakunnan varajäsen. Vapaa-ajan harrastuksena on omakotitalon kunnossapito ja hoito.

Lastauksen merikkaaja **Lauri Windt** PK 7-8 varastolta täyttää 50 vuotta 9.8. Hän on syntynyt Elimäellä. Lauri Windt tuli yhtiön palvelukseen vuonna 1956 Nykyisessä tehtävässään merikkaajana hän on toiminut vuodesta 1974.

Lauri Windt

Koneen varahoitaja **Jaako Marttinen** Voikkaan paperitehtaan PK 11—18:lta täyttää 50 vuotta 2.8. Hän on syntynyt Kuusankoskella. Jaako Marttinen on tullut yhtiön palvelukseen Voikkaan paperitehtaalle vuonna 1949. Hän on toiminut aluksi putsarina ja sittemmin apurullamiehenä, rullamiehenä ja sylinterimiehenä. Nykyisessä tehtävässään koneen varahoitajana Jaako Marttinen on toiminut vuodesta 1969 lähtien.

Maalari **Matti Laitinen** Voikkaan rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 22.7. Hän on syntynyt Kuusankoskella. Kymiyhtiön palvelukseen Laitinen on tullut vuonna 1949 Kymin rakennusosastolle.

Matti Laitinen

II-sellunvalmistaja **Jaako Virokangas** sellutehtaalta täyttää 50 vuotta 23.7. Hän on syntynyt Elimäellä. Jaako Virokangas on tullut yhtiön palvelukseen vuonna 1961 Voikkaan rakennusosastolle. Hän on toiminut monessa eri tehtävässä mm. Voikkaan paperitehtaalla, Kymin sellutehtaalla ja rakennusosastolla. Nykyisessä toimessaan Kuusankosken sellutehtaalla Virokangas on ollut vuodesta 1977 lähtien.

Varamies **Mauri Laaksonen** sellutehtaalta täyttää 50 vuotta 7.8. Hän on syntynyt Kuusankoskella. Kymiyhtiön palvelukseen Laaksonen on tullut vuonna 1950 Voikkaan paperitehtaalle. Nykyisessä toimessaan Kuusankosken sellutehtaalla hän on ollut vuodesta 1976 lähtien.

Vuoromestari **Pertti Vesanen** kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 13.7. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen Vesanen on tullut vuonna 1962. Pertti Vesanen on harrastanut aktiivisesti autourheilua jo 20 vuoden ajan. Hän on mm. Kouvolan Autourheilukerhon perustajajäsen ja

Pertti Vesanen

toiminut kerhon puheenjohtajana. Lisäksi hänellä on kaksi Suomen mestaruutta autosuunnistuksessa. Toinen vapaa-ajan harrastus on kuntourheilu: hiihto, pyöräily ja suunnistus.

Työkoneenkuljettaja **Kauno Teitto** kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 20.7. Hän on syntynyt Valkealassa. Teitto on tullut yhtiön palvelukseen metsäosastolle vuonna 1950, ja vuonna 1961 hän siirtyi kuljetusosastolle. Vapaa-ajan harrastuksena on kalastus, metsästy ja riistanhoito.

Kauno Teitto

Leikkuukoneen käyttäjä **Heikki Kautto** arkkisalista täyttää 50 vuotta 13.7. Hän on syntynyt Säkkiärvellä. Heikki Kautto on tullut yhtiön palvelukseen vuonna 1955. Hän on toiminut nykyisessä tehtävässään vuodesta 1958. Kauton vapaa-ajan harrastuksena on erityisesti pilkkiminen.

Turpiinin hoitaja **Pentti Sahlberg** Kymin höyryvoimalaitokselta täyttää 50 vuotta 21.7. Hän on syntynyt Kuusankoskella.

Heinola

Kaasullahitsaaja **Sinikka Koskenniemi** radiaattoriosastolta täyttää 50 vuotta 31.7. Hän on syntynyt Heinolassa. Sinikka Koskenniemi on tullut yhtiön palvelukseen vuonna 1970.

Sinikka Koskenniemi

Järjestöt

Paperiliiton Voikkaan os. 36

Osaston eläkeläisten retki

Niittylahteen tehdään torstaina 21. päivänä heinäkuuta 1983.

Linja-auto lähtee klo 10.00 Virtakiven saunalta ja kulkee reittiä Seuratalo-Hirvelän vanhaa tietä Oravalaan — uutta tietä työv. talolle — Tähtee (ylätie) — Puistokatu — Valtakatu — Pohjoistie — Pilkanmaa — Niittylahti.

Ilmoittautuminen retkelle 16.7. mennessä pääluottamusmiehen toimistoon puh. 889521. Saunojat, saunavehkeet mukaan!

Kuusankosken Tekniset

Teknisten liiton Kymen piirin retkeilypäivää vietetään Kuusankoskella lauantaina 13.8.1983.

Ohjelmassa on tutustuminen asunomessuihin klo 11.00—15.00 sekä jäsenilta Sommelossa klo 15.00—19.00.

Ilmoitukset osallistumisesta ja mahdollinen pöytävaraus klo 19.00 jälkeen tulee tehdä 29.7. mennessä **Erkki Penttille**.

Hän oli syntynyt 27.7.1922 Helsingissä. Westerlund valmistui ekonomiksi vuonna 1946 ja toimi konttoripääl-

Olof Westerlund

Kuolleita

Kymiyhtiön finanssihoitaja, ekonomi **Olof Westerlund** kuoli 1.7. äkilliseen sairaskohtaukseen.

Kuusaalaisille

Syksyn kisoihin katsastetaan jo

Kuusankosken tehtaitten katsastuskilpailut syyskuun 3—4. päivinä pidettäviä yhtiön kesäkisoja varten järjestetään seuraavasti:

Luontopolku ti 12.7. ja to 11.8. klo 17.30 Hirvimäen juurella, kyykkä to 14.7. ja to 4.8. Urheilupuistossa klo 17, maasto-ottelu ti 2.8. klo 17.30 Urheilupuiston pururadalla, pienoispistooli to 4.8., 11.8. ja 18.8. Ojakorven radalla.

Kesäkisat järjestää Heinolan tehdas Mäntymotellilla, joskin pienoispistoolikilpailu käydään 4.8. Heinolassa ja suunnistuskilpailu Perunmaalla 3.9.

Kuntokauden 1982—83

palkinnon on noudettava sosiaaliosastoilta elokuun 31. päivään mennessä.

Uusi kuntokausi alkaa 1.9. Kuntokortteja saatavana urheiluyhdistyksiltä ja sosiaaliosastoilta.

Kuntojuhla järjestetään Voikkaan seuratalossa syyskuun alussa.

Voikkaalta hoitoon Kuusaalle

Voikkaan työterveysasema on suljettu 25.7.—20.8.83 työterveyshoitajan vuosiloman takia.

Romuvarasto on suljettu 4.7.—29.7.1983.

Henkilöuutiset

Stig Kewin

Oy Strömberg Ab

Oy Strömberg Ab:n hallitus on päättänyt, että toimitusjohtaja Antti Potilan siirtymisestä 30.9.1983 pois yhtiön palveluksesta toimitusjohtajan tehtäviä hoitaa Oy Strömberg Ab:n ja Kymi Kymmene Oy:n sulautumiseen saakka yhtiön varatoimitusjohtaja **Lars-Erik Hukkinen** (62).

Kymi Kymmene Oy:n hallitus, josta fusion jälkeen tulee Kymi-Strömberg Oy:n hallitus, on nimittänyt muodostuvan yhtiön johtajiston jäseneksi ja teollisuusryhmä Strömbergin johtajaksi fusion toteutumisesta lähtien dipl.ins. **Matti Ilmarin** (40). Dipl.ins. Ilmari on tullut Oy Strömberg Ab:n palvelukseen vuonna 1967 ja toimii yhtiön johtajiston jäsenenä vastuualueenaan markkinointi.

Matti Ilmari

Kymi Kymmene Oy:n ja Oy Strömberg Ab:n sulautuminen saanee lainvoiman ensi syksynä ja Kymi-Strömberg Oy aloittaa toimintansa tulevan marraskuun alusta.

Kymi Kymmene Oy

Oy Tilgmann Ab:n toimitusjohtaja, dipl.ekon. **Stig Kewin**, 49, on 1.9.1983 alkaen kutsuttu Kymi Kymmene Oy:öön perustettavan jalostusteollisuuden johtoon.

Oy Tilgmann Ab

Oy Tilgmann Ab:n Suomenojan tehtaan toimitusjohtajaksi on 1.9.1983 alkaen kutsuttu dipl.ins., ekon. **Timo Luukkainen**, 29. Timo Luukkainen toimii 1.7.1983 alkaen yhtiön varatoimitusjohtajana. Hän on aikaisemmin ollut toimitusjohtajana Oy Foto-Set Ab:ssä.

Timo Luukkainen

Perustuotanto

Tehdaspalvelu

Insinööri **Vesa Kallio**, 35, on nimitetty Voikkaan konekorjaamon päälliköksi. Kallio toimii kunnossapitopäällikkö **Martti Kokon**, 35, alaisuudessa.

Tapio Nikkanen

Lämpimät kiitokset merkkipäiväni muistaneille.

Urho Mäkinen

Teknikko **Bruno Nieminen**, 56, on nimitetty Kymin konekorjaamon päälliköksi. Nieminen toimii kunnossapitopäällikkö **Osmo Mattonen**, 56, alaisuudessa.

Rakennusmestari **Erkki Sarnala**, 57, on nimitetty rakennusosaston ulkotyö- ja asuntokorjausryhmän päälliköksi. Sarnala toimii rakennusosaston päällikön **Pekka Hietikon**, 35, alaisuudessa.

Kaikki em. tehdaspalvelun nimitykset ovat astuneet voimaan 1.6.1983.

Koneviilaaja **Tuovo Vanhalakka**, 50, on 1.7. siirtynyt koneviilaajaksi PK 16:lle. Hän toimi aiemmin vastaavassa tehtävässä nytRESPURETULLA paperikoneella.

Metsäosasto

Metsänhoitaja **Tapio Nikkanen**, 25, on vuoden koeajan jälkeen otettu vakinaiseen palvelukseen Kymiyhtiön metsäosastolle 1.7.1983 alkaen.

Uutiskymi

Päätoimittaja Reijo Virta
puh. 2168
(suora 951-402 168)

Kesätoimittaja
Hannu Vainio 2169

Toimituksen sihteeri
Liisa Sommarberg puh. 2173
(suora 951-402 173)

Valokuvaaja
Tuomo Pitkänen
puh. 951-45 068

Paperi:
Kymen paperitehtaan
KymArt Matta 100 g/m²
ISSN 0358-416X

Toimitus
Kymi Kymmene Oy
Tiedotusosasto
Niementie 13
45700 Kuusankoski
Puh.vaihde 951-402 111

Kirjapaino
Kymi Kymmene Paperi
Kouvolan Kirjapaino
Katajaharjuntie
45720 Kuusankoski 2
Puh.vaihde 951-231 231

Lehden seuraava numero ilmestyy 8.8. Aineiston on oltava tiedotusosastolla viimeistään 27.7.

Tuotantolaitoksista osa suljettuna keskikesällä

Kymi Kymmene Metallin tehtailla Salossa, Heinolassa ja Karkkilassa alkaa seisoki 4.7. ja kestää neljä viikkoa. Salossa myynti ja lähetys toimivat osittain heinäkuussakin. Pieniä korjaus- ja kunnossapitotöitä tehdään Salossa loman aikana.

Karkkilassa tehdaspalvelu toimii seisokin aikana, ja valimolla tehdään korjaustöitä. Jarrulaikkalinja käy kesän kolmessa vuorossa, jotta saadaan laikkoja varastoon 5.9. alkavaa seisokkia varten. Seisokki kestää neljä viikkoa ja sen aikana jarrulaikkalinjaa siirretään ja peruskorjataan.

Heinolan tehtaalla suoritetaan neljän viikon loman

aikana kunnossapitotöitä.

Soinlahden ja Hallan sahat

Soinlahden saha seisoo syyskuun viidennestä kaksi viikkoa eteenpäin. Normaalisti saha toimii kahdessa vuorossa, mutta heinä- ja elokuussa töissä on yksi vuoro. Tasaamo, pituuspaketointi ja lähetys toimivat koko ajan normaalisti.

Hallan sahalta on työkennelty vuodesta 1982 alkaen yhdessä vuorossa. Tuotanto sahalta seisoo neljä viikkoa heinäkuun neljännessä lähtien. Jalostus ja kunnossapito eivät seisahdu kokonaan.

Kymin paperitehdas ja Kuusanniemen sellutehdas pyörivät kesän aikana normaalisti. Kunnossapito- ja korjaustöitä tehtiin juhannuksena kolmen vuorokauden seisokin aikana.

Voikkaalla purettu yksi vuoro

Voikkaan paperitehtaalla toimivat PK 16 ja 17 normaalin 5-vuororajustelmän mukaisesti. PK 11:llä ja PK 18:llä on purettu yksi vuoro, joka tekee muita töitä. PK 11 seiso alkukesän, mutta se käynnistettiin juhannuksesta. PK 18:llä alkoi seisokki juhannuksena, kone käynnistetään uudelleen 19.7.

Leaf River Forest Products -yhtiön toimitusjohtaja Victor Mattson, teknillinen johtaja Vernon Bodenheimer ja tuotantopäällikkö T.E. Graham Kuusanniemen sellutehtaan pienoismallin ääressä.

Sellutehtaasta työtä 400:lle henkilölle

Leaf River Forest Products -yhtiön sellutehdas Mississippissä tulee työllistämään noin 400 työntekijää ja toimihenkilöä. Alueella jo toimivan sahan palveluksessa työskentelee parisataa henkilöä.

Ympäri Yhdysvaltoja hankitun käyttöhenkilökunnan lisäksi on hallinnollisia tehtäviä hoitamaan siirtynyt väkeä Great Northern Nekoosa Corporationin muista tuotantoryhmistä.

Toimitusjohtaja Mattson kertoo tehtaan markkinoinnin suunnittelun teettävän tällä hetkellä runsaasti työtä. USA:ssa sellun myy oma henkilökunta, Englannissa yhtiön omistama myyntiyhtiö. Latinalaiseen Amerikkaan ja Eurooppaan myynnin hoitavat agentit, markkinoinnin järjestämistä Aasiassa tutkitaan edelleen. Sellun markkinointia tullaan johtamaan New Augustasta käsin.

Kokeiltua tekniikkaa

Toimitusjohtaja Mattson, teknillinen johtaja Vernon Bodenheimer ja rakennettavan sellutehtaan tuotantopäällikkö T.E. Graham tutustuivat Kuusanniemen sellutehtaalla samantyyppisten laitteiden toimintaan mitä on tilattu Mississipiin. Erittäisesti Kamyri-keittimen toiminta ja sellun pesu olivat esillä keskusteluissa.

"Tulemme käyttämään paljon samantyyppisiä laitteita kuin tekin Kuusanniemessä. Emme luota radikaaleihin innovaatioihin, vaan kokeiltuun tekniikkaan. Voimme siis oppia niiltä ihmisiltä, jotka ovat ratkaisseet näiden laitteiden käytössä ilmenneitä ongelmia ja tehdä siten oman tehtaamme käyntiinlähden helpommaksi", sanoo Mattson.

Leaf Riverin saha ja sellutehdas ovat pitkälle integroituneita. Sahalta tulee sellutehtaalle haketta, sahanpurua ja kuorta kattilalaitokselle ja vastaavasti saha saa sellutehtaalta höyryä, osan puuraaka-aineesta ja sähköä.

"Sahausjäte poltetaan sellutehtaan korkeapainekattiloissa. Saatava korkeapainehöyry ajetaan vastapaineturbiinien lävitse ja tuotetaan täten sähköä sellutehtaan ja sahalle. Vastapainehöyry johdetaan parhailaan rakennettavia putkistoja pitkin sahalle käytettäväksi mm. sahatavaran kuivaukseen."

"Täten voimme käyttää energian tehokkaasti. Kokonaisuutena katsoen olemme lähes omavaraisia sähköenergian suhteen: päivällä, kun saha ja puukenttä toimivat, ostamme energiaa, yöllä vastaavasti myymme", kertoo Victor Mattson.

Tekniset ostivat tontin Lappalanjärveltä

Kuusankosken Tekniset ry. hankkii omistukseensa noin hehtaarin suuruisen alueen Lappalan rannalta. Kauppasopimus asiasta allekirjoitettiin Kymiyhtiön kanssa 6.6.

Rantaviivaa tontilla on parisataa metriä. Lappalanjärven pohjoisrannalla Hosinhielasta länteen sijaitsevan alueen ranta on määrittänyt, osittain kallioista.

Veteen jatkuvasta kivikosta on mahdollisuus raivata hiekkapohjainen uima-alue.

Alueella on yhtiön aikanaan rakentamat tie ja paikoitusalue. Teknisten puheenjohtaja Pentti Suokas kertoo, että alueen käytöstä on tarkoitus keskustella tarkemmin syksyllä pidettävässä yleisessä kokouksessa.

Sitä ennen yhdistys lunastaa alueen omaksi ja pyrkii

tekemään alustavan käyttösuunnitelman, jonka perusteella Valkealan kunnalta haetaan periaatteellista rakennuslupaa.

Ensi vaiheessa alueelle rakennetaan muutama grillipaikka. Ilta- ja viikonloppukäytön helpottamiseksi tontilla tehdään myös raivaustöitä.

"Käden jälki näkyy työssä"

Uudella sähkökäyttöisellä aidanleikkurilla pensaiden siistiminen käy Sakarilta näppärästi.

Lähikuvassa puutarhatyöntekijä

Lähikuvassa on tällä kertaa puutarhatyöntekijä Sakari Asikainen, joka pitää siistinä Kymiyhtiön ulkoalueita ja huolehtii myös pensasaitojen, puiden ja nurmikoiden kunnosta sekä tekee talvisin lumitöitä. Yhtenä myönteisenä piirteenä Sakari pitää työssään sitä, että "käden jälki näkyy työssä".

Puutarhaosaston ja siten myös Sakarin työrytmin määrää vuoden ajat. Keväällä työt alkavat omena- ja lehmuspuiden leikkaamisella ja kun lumet ovat sulaneet, alkavat talven vaurioiden korjaamiset. Uusia nurmikoita on tehtävä ja vanhoja on paikkailtava ja korjailtava. Nurmialueet on myös puhdistettava talven hiekoista.

Pensasaidat kesän suurin työllistäjä

Kesällä Sakarin työaika kuluu pääasiassa pensasaitojen leikkaamisessa, joskus

sateisilla ilmoilla Sakari voi tehdä muitakin töitä, esimerkiksi koneiden huoltoa ja kunnossapitoa. Aidanleikkurissa on suurena apuna täksi kesäksi hankittu sähkökäyttöinen aidanleikkuri. Sakarin mielestä Kymiyhtiö "suhtautuu myönteisesti puutarhaosaston laitehankintoihin, seuraavana toivelistalla on lehtienkeruukone ensi syksyksi".

Syksyllä suurin urakka on puista putoilevat lehdet, ja tämän vuoksi Sakari pitää tarpeellisenä uuden lehtienkeruukoneen hankkimista. Kesäajaksi puutarhaosasto palkkaa vakituisten kymmenen työntekijän lisäksi toiset kymmenen kesätyöntekijää, jotka huolehtivat lähinnä nurmikoiden leikkaamisesta.

Talvella suurin työnantaja on lumi. Sakarin voi nähdä jo aamuyöstä traktorin pukilla auraamassa teitä Kymiyhtiön eri tuotantolaitoksille ja osastoille. Sakarin mielestä talven lumityöt ovatkin kenties raskain osa työtä sillä lumimyrskyn jäl-

keen voi hälytys lumitöihin tulla jo aamuyöllä kahden kolmen välissä. Monesti työt myös jatkuvat iltamyöhään.

Sakari suhtautuu työhönsä optimistisesti, sillä hän sanoo että "viihtyvyys työssä on lähinnä kiinni itsestä, vaikka ilmat vaikuttavat tietenkin jonkin verran työviihtyvyyteen".

Ei vapaa-ajan ongelmia

Sakari kertoo harrastavansa myös jonkin verran lenkkeilyä ja lukemista vastapainoksi ruumiilliselle työlle. Tosin Sakarilla riittää töitä myös vapaa-aikana, sillä hän asuu Kuusankoskella omakotitalossa ja "talo kyllä pitää huolen vapaa-ajasta, erilaisine huolto- ja kunnossapitotöineen".

Sakari on ollut puutarhaosastolla töissä vuodesta 1979 ja hän on saanut koulutuksen nykyiseen ammat-tiinsa yhtiön puolesta. Myös vanhemmat työntekijät ovat auttaneet Sakaria töiden alkuun.